

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. G.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, týkající se žaloby proti nečinnosti žalovaného, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem v řízení vedeném u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 54 A 76/2018,

t a k t o :

Soudce Krajského soudu v Praze Mgr. Ing. Petr Šuránek **n e n í v y l o u č e n** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 54 A 76/2018.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a námitky podjatosti

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Praze domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, která se má týkat žádosti žalobce o vyplacení neprávem zadržované dávky příspěvku na živobytí dle § 45 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

[2] Žalobce uplatnil v řízení před krajským soudem dvě námitky podjatosti. První se týká všech členů senátu, kteří mají projednat a rozhodnout věc vedenou u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 54 A 76/2018, druhá jmenovitě soudce Mgr. Ing. Petra Šuránka. Obě námitky byly vzneseny dne 29. 10. 2018.

[3] V první námitce žalobce uvádí, že dne 8. 10. 2018 mu byla doručena předvolání k ústním jednáním ve věci sp. zn. 54 A 76/2018 týkající se žaloby proti nečinnosti žalovaného na 30. 10. 2018 v 10:00, a ve věci 48 Ad 25/2017 týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného o nepřiznání příspěvku na živobytí na 30. 10. 2018 v 9:00. O dávce pomoci v hmotné nouzi je tedy nařízeno jednání dříve, než o žalobě proti nečinnosti. Žalobce odkazuje na § 56 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dle kterého mají být žaloby proti nečinnosti projednány přednostně. Žalobce se obává, že tímto postupem si

soud chtěl zajistit možnost, aby mohla být nečinnostní žaloba zamítnuta či odmítnuta s odkazem na skutečnost, že o žalobě o nepřiznání dávky již bylo rozhodnuto o hodinu dříve. Žalobce se domnívá, že se jedná o úmysl, a vznikla mu tak obava, že soudci, kteří mají rozhodovat v jeho věci sp. zn. 54 A 76/2018, nejsou nepodjatí.

[4] Druhou námitku stěžovatel odůvodňuje tak, že dne 29. 10. 2018 u Krajského soudu v Praze zjistil, že soudce Mgr. Ing. Petr Šuránek je členem senátu, který má rozhodovat ve věci sp. zn. 54 A 76/2018, ale zároveň má jako samosoudce rozhodovat ve věci 48 Ad 25/2017. Žalobce odkazuje na § 8 odst. 1 s. ř. s., dle kterého jsou z projednávání a rozhodování ve věci vyloučeni též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Jedná se o věci, které spolu souvisí a žalobci proto vzniká oprávněná pochybnost o nepodjatosti tohoto soudce, neboť se v rozporu s § 8 odst. 1 s. ř. s. bude podílet na rozhodování obou věcí.

II. Vyjádření soudců k námitce podjatosti

[5] Členové soudního oddělení 54 Krajského soudu v Praze – Olga Stránská, Petr Šuránek a Jan Čížek – se k námitce podjatosti vyjádřili tak, že ve vztahu k věci a účastníkům řízení nejsou v poměru, pro který by mohl být dán důvod k pochybám o jejich nepodjatosti. Žalobce znají pouze z úřední činnosti a mají k němu zcela neutrální vztah. Projednání více sporů mezi týmiž účastníky nepovažují za důvod podjatosti, § 39 odst. 1 s. ř. s. přímo nabízí možnost spojení věcí ke společnému projednání. Nedošlo ani k namítanému porušení pořadí projednání věcí (žaloby srovnávané žalobcem napadly s časovým odstupem téměř jednoho roku), natož aby taková skutečnost byla relevantní z hlediska namítané podjatosti.

III. Právní posouzení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda byly námitky podjatosti uplatněny včas a jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o nich.

[7] První námitka podjatosti byla uplatněna opožděně. Dovožuje-li žalobce podjatost senátu 54 ze skutečnosti, že na stejný den bylo nařízeno jednání ve dvou jeho věcech, jedná se o skutečnost, která mu byla známa již dne 8. 10. 2018, kdy mu bylo doručeno předvolání k jednání v obou věcech. Dle § 8 odst. 5 s. ř. s. musí účastník řízení uplatnit námitku „do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl“. Vzhledem k tomu, že žalobce námitku vznesl až 29. 10. 2018, uplatnil ji po uplynutí zákonné lhůty, tedy opožděně. K takové námitce se dle § 8 odst. 5 s. ř. s. nepřihlíží, Nejvyšší správní soud se jí proto nezabýval.

[8] Druhá námitka byla uplatněna včas a jsou splněny i další podmínky nutné pro rozhodnutí o námitce podjatosti. Tato námitka podjatosti není důvodná.

[9] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého jsou soudci „vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.“

Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“

[10] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

[11] Žalobce staví námitku podjatosti na skutečnosti, že Mgr. Ing. Petr Šuránek má dle rozvrhu práce rozhodovat o dvou jeho žalobách.

[12] Již ze samotného znění § 8 odst. 1 s. ř. s. plyne, že způsob rozhodování soudce v jiných věcech není důvodem pro jeho vyloučení pro podjatost. Soudce je povinen každou věc posuzovat individuálně. Podává-li osoba ke stejnému soudu větší množství žalob, jako to činí žalobce, musí počítat s možností, že o některých z nich může být rozhodováno stejným soudcem. Tato skutečnost není důvodem k vyloučení soudce, naopak je žádoucí, zná-li soudce kontext projednávaných souvisejících věcí. Pravidlo, že soudce je vyloučen, projednával-li věc v předchozím soudním řízení, se týká instančního přezkumu. Není možné, aby například v řízení o kasační stížnosti rozhodoval tentýž soudce, který vydal rozsudek kasační stížností napadený.

[13] Takto je § 8 odst. 1 s. ř. s. konstantně vykládán i judikaturou Nejvyššího správního soudu. Například z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. 53/2004 Sb. NSS, plyne: „Podíl soudce na rozhodování v „předchozím soudním řízení“ ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., který zakládá důvod pro jeho vyloučení, se týká rozhodování soudce ve stejné věci u soudu nižšího stupně; „předchozím soudním řízením“ tak není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týchž účastníků.“ (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2008, č. j. 6 Ads 123/2007 - 53)

[14] Lze tedy uzavřít, že námitka žalobce neobsahuje žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., a ani z vyjádření

soudce neplyne nic, co by mohlo založit pochybnost o jeho nepodjatosti; tyto skutečnosti nevyplynuly ani ze soudního spisu.

[15] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že vznesenou námitku podjatosti soudce Krajského soudu v Praze Mgr. Ing. Petra Šuránka neshledal důvodnou.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 17. ledna 2019

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu